

**Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsi
S.Vurğun adına Mərkəzi Kitabxana**

**Xurşidbanu Natəvanın anadan olmasının 190 illik yubileyinə
həsr olunmuş bədii qiraət müsabiqəsi haqqında**

ƏSASNAMƏ

SUMQAYIT – 2022

**Görkəmli şairə və xeyriyyəçi Xurşidbanu Natəvanın
anadan olmasının 190 illik yubileyinə həsr
olunmuş bədii qiraət müsabiqəsi haqqında
Əsasnamə**

Ümumi müddəalar

XIX yüzilliyin tanınmış şairəsi, milli ədəbiyyatımızda özünəməxsus xidmətləri olmuş bədii fikrin görkəmli siması Xurşidbanu Natəvan Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində diqqətəlayiq yer tutan söz ustalarındandır. 1832-ci ildə Şuşada anadan olan Xurşidbanu Natəvan Qarabağın sonuncu hakimi Mehdiqulu xan Cavanşirin qızı, Qarabağ xanlığının banisi İbrahimxəlil xanın nəvəsidir. Ailənin yeganə övladı və Qarabağ xanlarının sonuncu vərəsəsi olan Natəvan sarayda “Dürrü yekta” (Tək inci) adı ilə çağırılır, xalq arasında isə Xan qızı adı ilə məşhur idi.

İlk təhsilini dövrünün alim və sənətkarlarından almış Xurşidbanu həm dini, həm də dünyəvi elmlərlə yaxından tanış olmuşdur. Xurşidbanu öz doğma dili ilə yanaşı, ərəb, fars dillərini də mükəmməl öyrənmiş, klassik şeirin qayda-qanunlarına bələd olmuşdur. Ədəbi yaradıcılığa 1850-ci illərdən başlayan Xurşidbanu Natəvanın şeirlərində məhəbbətin, insani və təbiət gözəlliklərinin təsviri əsas yer tutur. Nizami, Füzuli və Nəvai kimi nəhəng klassiklərin əsərlərini mutaliə edən Natəvan dana çox qəzəl janrının böyük ustadı Məhəmməd Füzulinin yaradıcılığından bəhrələnmiş, bütün yaradıcılığı boyu onun poetik cazibəsindən uzaqlaşma bilməmişdir.

Çoxtərəfli istedadla malik Natəvan həm dövrünün lirik şairəsi, həm gözəl rəsmlər çəkməsi, həmçinin, muğamı, musiqini dərinləndirən bilməsi ilə tanındığı kimi, həm də xeyirxahlığı, mərhəməti, humanist təbiəti ilə fərqlənmişdir. O, yaşadığı Şuşa şəhərinin abadlığı və ədəbi-mədəni həyatının canlanmasına böyük zəhmət və vəsait sərf etməsi ilə xalqın dərin məhəbbətini qazanmışdı. Natəvan Şuşaya su çəkdiymişdir ki, bu gün də onun çəkdiyi bulaq “Xan qızı bulağı” adı ilə məşhurdur. Bundan başqa Xurşidbanu Şuşada

dövrün qabaqcıl ziyalılarını, bədii zövqü, poetik ruhu olan həvəskar şairləri öz ətrafında birləşdirən “Məclisi-üns” (dostluq, ülfət məclisi) adlı ədəbi məclis yaratmış və onun bütün xərclərini öz üzərinə götürmüşdür.

Xatirəsi hər zaman əziz tutulan, yaradıcılığı diqqət mərkəzində olan Xurşidbanu Natəvanın 2022-ci ildə anadan olmasının 190 ili tamam olur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev görkəmli şairə və xeyriyyəçi Xurşidbanu Natəvanın 190 illiyinin qeyd edilməsi haqqında Sərəncam imzalamışdır.

Sumqayıt şəhər Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemi Xurşidbanu Natəvanın anadan olmasının 190 illiyi ilə bağlı, şairənin yaradıcılığının oxucular arasında geniş təbliğini həyata keçirmək məqsədi ilə Sumqayıt şəhər MKS-ə daxil olan kitabxanalar arasında istedadlar müsabiqəsi keçirir.

Bu Əsasnamə Xurşidbanu Natəvanın lirik yaradıcılığına həsr olunmuş bədii qiraət müsabiqəsinin məqsəd və vəzifələrini, müsabiqənin keçirilməsi şərtlərini izah edir.

2. Məqsəd və vəzifələr

- Gənclərin və yeniyetmələrin asudə vaxtının səmərəli təşkilinə yardımçı olmaq;
- Oxucuları keçirilən kütləvi tədbirlərdə fəal iştiraka cəlb etmək;
- Onlarda bədii qiraətə sevgini artırmaq, bədii qiraətçilik qabiliyyətinin inkişaf etdirilməsinə kömək etmək;
- Oxucular arasında Xurşidbanu Natəvanın yaradıcılığı haqqında daha dolğun təsəvvür yaratmaq;
- Onlarda klassik Azərbaycan ədəbiyyatına məhəbbət hissləri aşılamaq;
- Oxucuların mənəvi-estetik tərbiyəsində kitabın, mütaliənin rolunun gücləndirilməsinə diqqəti artırmaq.

Müsabiqənin təşkilatçıları:

- Müsabiqənin təşkilatçıları S.Vurğun adına Mərkəzi kitabxana;
- Sumqayıt Gənclər və İdman Baş İdarəsi;
- Azərbaycan Yazıçılar Birliyi Sumqayıt şəhər şöbəsi.

4. Müsabiqənin keçirilməsi şərtləri:

- Müsabiqədə Sumqayıt şəhər MKS-ə daxil olan kitabxanaların oxucuları, həmçinin həvəskar, fəal və yaradıcı uşaq və gənclər iştirak edə bilər.
- Müsabiqəni mütəşəkkil və yüksək səviyyədə keçirmək məqsədi ilə Müsabiqə komissiyası yaradılır.
- Müsabiqədə iştirakla bağlı S.Vurğun adına Mərkəzi kitabxanaya müraciət edilməlidir;
- Müsabiqə 2 turdan ibarətdir:
- Müsabiqənin ilk seçim turunun aprelin 21-i, yekun turun isə aprelin 25-i S. Vurğun adına Mərkəzi kitabxanada keçirilməsi nəzərdə tutulur.
- Müsabiqə qalibləri münsiflər heyəti tərəfindən seçiləcəkdir.

5. Qaliblərin mükafatlandırılması:

- Müsabiqə iştirakçıları hədiyyələr, I, II,III yerləri tutan iştirakçılar isə fəxri fərman və hədiyyələrlə mükafatlandırılacaqdır.